

Nåd var med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

13:e söndagen efter Trefaldighet. Temat är *Vår nästa*. Text: 1 Joh 4:7–10

7 Mina älskade, låt oss älska varandra, för kärleken kommer från Gud. Var och en som älskar är född av Gud och känner Gud. 8 Den som inte älskar har inte lärt känna Gud, för Gud är kärlek. 9 Så uppenbarades Guds kärlek till oss: han sände sin enfödde Son till världen för att vi skulle leva genom honom. 10 Detta är kärleken: inte att vi har älskat Gud, utan att han har älskat oss och sänt sin Son till försoning för våra synder.

Bön: Käre Jesus, lär oss älska varandra, så som du har älskat oss! Öppna våra öron och hjärtan för ditt ord. Amen.

Vi ska som tema för dagens predikan ta orden *Kärleken är lagens uppfyllelse*. Det är just det som Johannes beskriver i vår text. Han förmanar oss att älska varandra, men han ger oss också den väsentliga innebörden i kärleken. Den utgår från Guds kärlek i hans Son. De här orden finns i precis den formen hos Paulus:

Paulus skriver i Rom 13:8:

8 Var inte skyldiga någon något, utom i detta att älska varandra. Den som älskar sin nästa har uppfyllt lagen. 9 Buden: Du ska inte begå äktenskapsbrott, Du ska inte mörda, Du ska inte stjäla, Du ska inte ha begär och alla andra bud sammanfattas i detta ord: Du ska älska din nästa som dig själv. 10 Kärleken gör inte sin nästa något ont. Alltså är kärleken lagens uppfyllelse.

Hur kan Paulus betona Guds bud så här starkt, han som är så noga med att framhålla att ingen människa är rättfärdig, att vi alla är syndare och att all vår berömmelse finns i Jesus?

För att göra det lättare att förstå när Bibeln undervisar oss om lagen brukar vi i trosläran skilja mellan tre betydelser av lagen. Vi talar om lagens tre bruk.

Lagens första bruk

Lagens första bruk beskrivs i 1 Tim 1:8–11:

8 Men vi vet att lagen är god, om man använder den rätt 9 och inser att den inte är till för rättfärdiga utan för laglösa och rebel-ler, gudlösa och syndare, oheliga och oandliga. Lagen är till för dem som misshandlar sin far och mor, för mördare, 10 för dem som lever i otukt och homosexualitet, för slavhandlare, lögnare, menedare och allt annat som går emot den sunda läran, 11 enligt evangeliet om den salige Gudens härlighet som har anförtrotts mig.

Den sunda läran är allt som Guds Ord undervisar oss. Evangeliet som har anförtrotts åt Paulus är inte bara berättelsen om Jesus, vars kärna är att han är vår Frälsare som skaffat oss rätt att vara Guds barn. Där finns också Guds tio bud, den lag som är skriven i människors hjärtan, och som våra samveten fostrar oss att följa. De synder som Paulus räknar upp här är sådant som går emot Guds vilja. Vi behöver påminnas om Guds vilja för att vi ska kunna leva rätt tillsammans. Därför har också vår lagstiftning av gammalt byggt på Guds Ord.

Många av de saker som aposteln räknar upp är sådant som alla samhällen räknar som goda principer. De som överträder dem ska straffas, sådana som de som misshandlar och mördar, eller de som begår mened, alltså de som ljuger och vittnar falskt inför domstol.

Också de som lever i otukt och homosexualitet döms av den naturliga lagen. Gud har sagt: Du ska inte begå äktenskapsbrott. Äktenskapet mellan man och kvinna är en ordning som Gud har insatt sedan skapelsen. "Den som lever i otukt", dit vi kan räkna lösa förbindelser, samboförhållanden utan vigsel till äktenskap, eller de som lever i samkönade förhållanden. De bryter alla den ordning som Gud har insatt. Lagen dömer dem, nämligen Guds lag. Nu har det gått så olyckligt att vårt samhälle, likt många av västerlandets samhällen, har fallit offer för en ideologi som går emot Guds lag. Man har, som Paulus skriver i Rom 1, bytt ut Guds sanning mot lögnen och upphöjt sin egen berömmelse i stället för att upphöja Guds ära. "Vad angår det andra vad vi gör i sovrummet?" kan man få höra.

En sådan samhällslagstiftning som inte ger Gud den ära som tillkommer honom döms av Guds lag. Då blir lagstiftarna och domstolar-

na, som borde ge samhället skydd genom goda lagar, i stället verktyg för förakt för Guds ord. Just de här dagarna prövas vår lagstiftning i de här frågorna i Helsingfors hovrätt.

När vi läser i Kungaböckerna eller i Krönikeböckerna om hur Israels och Juda kungar avföll från Gud ser vi förklaringen till att Gud måste bestraffa sitt kära folk. När vissa kungar omvände sig och sökte Herren vann de segrar över fienderna och Gud välsignade dem, precis som Mose hade sagt i sitt förmaningstal innan de skulle inta Kanaan efter den 40 år långa ökenvandringen. Men som straff för sin olydnad mot Guds lag fördes de bort till främmande land och deras stad och deras stora stolthet, Jerusalems sköna tempel, förstördes i grund.

Därför kommer också Guds straffdom över vårt folk som övergett hans bud. I stället för att ge äran åt Gud som älskat oss och sänt oss sin Son ger man ett nytt innehåll åt kärleksbegreppet: Gör som du känner! Lev som du själv vill! Det viktiga är kärleken, och vad kärleken är bestämmer du själv. Känn stolthet i att du själv får välja hur du lever, menar man.

Som kristna, som fått Guds lag uppenbarad för oss i Bibeln, har vi en skyldighet att varna och tillrättavisa, och också själva ta oss till vara för att handla mot Guds bud. Det är lagens första bruk. Och vi behöver bönfälla Herren att han skulle leda vårt folk till omvändelse. Det är inte vi som definierar kärleken, utan den definierar Gud i sitt Ord. När Paulus uppmanar oss att älska varandra hänvisar han till buden. När Johannes talar om kärleken visar han varifrån kärleken härstammar: Kärleken kommer från Gud.

Lagens andra bruk

Också för oss kristna, som förhoppningsvis lärt oss Guds tio bud redan som barn, känns lagen skrämmande. För Bibeln lär oss att vi ska hålla allt vad lagen föreskriver oss. Förra söndagen fick vi lära oss att redan ett onyttigt ord kommer att dömas på den yttersta dagen. När Jesus talar om vad som ska ske på domens dag säger han att de som döms att gå bort till evigt straff inte har gjort det som är rätt. De har inte gett mat åt de hungrande, de

har inte tagit emot de hemlösa, de har inte besökt de sjuka och dem som är i fängelse.

Hur ska det då gå för mig, som verkligen inte har gjort allt rätt? Hur ska jag svara inför Honom som kräver av oss: *"Var alltså fullkomliga, som er himmelske Far är fullkomlig?"*

När lagen möter oss på det här sättet blir vi alla dömda. Och det är precis det som är lagens uppgift, enligt dess andra bruk. För det står i Rom 3:19:

Men vi vet att allt som lagen säger är riktat till dem som står under lagen, för att varje mun ska tystas och hela världen stå med skuld inför Gud.

De som "står under lagen" är de som hoppas på att deras eget liv ska meritera dem att bli godkända inför Guds domstol. Så gör också de orättfärdiga, enligt Jesu berättelse om domen. De ska säga: "När såg vi dig hungrig och naken, etc, och betjänade dig inte?" De har trott att de har gjort allt rätt. De står under lagen och de ska dömas av lagen. De har i själva verket inte levt enligt kärleken.

Men i Rom 3:21–24 står det om vad Gud i sin kärlek har gjort. Se vad han gör, inte vad du gör!

21 Men nu har det uppenbarats en rättfärdighet från Gud utan lag, en som lagen och profeterna vittnar om, 22 en rättfärdighet från Gud genom tro på Jesus Kristus för alla som tror. Här finns ingen skillnad. 23 Alla har syndat och saknar härligheten från Gud, 24 och de förklaras rättfärdiga som en gåva, av hans nåd, därför att de är friköpta av Kristus Jesus.

När lagen tar ifrån oss vår egen stolthet och ger oss insikten att vi står med skuld inför Gud, då behöver vi få lära oss vad kärlek egentligen är, det som Johannes avslutar med i dagens text:

Så uppenbarades Guds kärlek till oss: han sände sin enfödde Son till världen för att vi skulle leva genom honom. Detta är kärleken: inte att vi har älskat Gud, utan att han har älskat oss och sänt sin Son till försoning för våra synder.

Här ser vi vad Guds nåd är: det är inte ute med oss, vilket det borde vara om vi bara har

också själva att skryta med. Nej, han har friköpt oss genom Jesus Kristus. Han har tagit på sig den skuld som vi burit på genom att ha överträtt lagen. Därför finns härligheten från Gud färdig för oss att njuta av: hans rättfärdighet, som ger oss inträdesbiljett till himlen, med kläder som passar och godkänns för att vi ska vara med i bröllopsalen, som Jesus beskriver det i en av sina liknelser. För, som det står i Gal 3:27:

Alla ni som blivit döpta till Kristus har iklätt er Kristus.

När lagen har fått göra sin egentliga uppgift har den fört oss till rättfärdigheten i Kristus och visat att det är Han som ska ha all ära för att vi får vara Guds barn. Och då ger vi honom också äran att hans vilja är god.

Lagens tredje bruk

Låt oss så ännu gå tillbaka till texten som börjar så här:

Mina älskade, låt oss älska varandra, för kärleken kommer från Gud. Var och en som älskar är född av Gud och känner Gud. Den som inte älskar har inte lärt känna Gud, för Gud är kärlek.

Kärleken har kommit till oss genom Jesus. Genom dopet och tron har vi fötts på nytt, från ett liv i laglöshet och olydnad till att leva med Guds kärlek för ögonen, och med Guds Ande som drivkraft i vår ande. Då frågar vi vad Gud vill med våra liv. Och svaret är: att vi ska älska varandra. Vi ska leva för varandra, heter det i en schlager. Men vi ska inte fråga världen på vilket sätt vi ska leva. Utan vi ska fråga Guds Ord, som ger oss undervisning. Då kommer Guds lag till oss i en tredje aspekt: som vägledning och förmaning.

Då lever vi inte av oss själva, utan Gud sände sin Son för att vi ska leva genom honom. I Gal 2:19f beskriver Paulus det nya livet i honom:

Jag är korsfäst med Kristus, och nu lever inte längre jag, utan Kristus lever i mig. Och det liv jag nu lever i min kropp, det lever jag i tron på Guds Son som har älskat mig och utgett sig själv för mig.

Att leva i verklig kärlek, det är att Kristus lever i oss. Då blir det omöjligt att leva ett liv i strid mot Guds bud. En kristen, där Kristus lever, kan inte leva i otukt, i orenhet och girighet, i en medveten opposition mot den lag som Gud har gett som en vägledning för ett sunt och rätt liv. En kristen, där Kristus lever, kan inte leva i bittert hat mot sin broder, utan vill göra upp med oförrätter och leva i kärlek.

En kristen som lever i kärlek söker det som är där ovan och har inte sin glädje i världens rikedomar och nöjen. En kristen som lever av Kristi kärlek finner inte behag i mörkrets ofruktbara gärningar.

I tacksamhet för vad Jesus har gjort för oss får vi ta till oss den vägledning som Gud ger oss genom Paulus i Ef 5, som jag avslutningsvis ska citera en del av. De förmaningarna vill leda oss till ett rätt och sunt förhållande till våra medmänniskor, att älska vår nästa.

1 Bli därför Guds efterföljare, som hans älskade barn. 2 Och lev i kärlek, så som Kristus har älskat oss och utgett sig själv för oss som en offergåva, ett väldoftande offer åt Gud.

3 Men sexuell omoral och all orenhet eller girighet ska inte ens nämnas bland er, det anstår inte de heliga. 4 Skamligt och dumt prat eller grova vitsar är också opassande. Tacka i stället Gud. 5 Ni ska veta att ingen som är sexuellt omoralisk, oren eller girig, alltså en avgudadyrkare, har någon arvedel i Kristi och Guds rike. 6 Låt ingen bedra er med tomma ord. Allt sådant gör att Guds vrede drabbar olydnadens barn. 7 Ha därför inget med dem att göra. ...

15 Tänk alltså noga på hur ni lever, inte som ovisa människor utan som visa. 16 Ta väl vara på varje tillfälle, för dagarna är onda. 17 Var därför inte oförnuftiga utan förstå vad som är Herrens vilja. 18 Berusa er inte med vin, det leder till vårdslöshet. Låt er i stället uppfyllas av Anden 19 och tala till varandra med psalmer, hymner och andliga sånger. Sjung och spela för Herren i era hjärtan. 20 Och tacka alltid vår Gud och Far för allt i vår Herre Jesu Kristi namn.

Bön: Tack, käre Herre Jesus, för att du har löst oss från världens makter, och för att du har lovat att vi har del i Guds rike tack vare dig, inte för att vi själva har lyckats. Hjälp oss så att vi skulle kunna vägleda och förmana med din kärlek, så att våra medmänniskor får syn på dig och blir saliga genom det som du har gjort. Amen.